Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Lausunto
27.02.2019

SM196207
00.00.01.00.00
SMDno-2017-700

Erityisasiantuntija Elina Rantakokko, SM/PO

Eduskunnan hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Sisäministeriön lisävastine hallintovaliokunnalle hallituksen esityksestä ampuma-aselain, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain ja asevelvollisuuslain 97 a §:n muuttamisesta (HE 179/2018 vp)

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt sisäministeriön vastinetta perustuslakivaliokunnan lausunnosta PeVL 67/2018 vp hallituksen esityksestä ampuma-aselain, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain ja asevelvollisuuslain 97 a §:n muuttamisesta (HE 179/2018 vp).

Sisäministeriö toteaa kunnioittavasti vastineenaan seuraavaa:

1. lakiehdotus

Yhdistymisvapaus

Perustuslakivaliokunta kiinnittää lausunnossaan huomiota siihen, että ampuma-aselain (1/1998) muutosta koskevan lakiehdotuksen mukaan henkilön oikeus saada lupa tietyntyyppisen erityisen vaarallisen ampuma-aseen tai sen osan hankkimiseen kiinnittyy suoraan jäsenyyteen ampumaseurassa. Ellei henkilö kuulu tällaiseen seuraan, hänelle ei voida myöntää lupaa tällaisen aseen hallussapitoon ampumaurheilua varten. Perustuslakivaliokunta toteaa, että ehdotus ei sellaisenaan merkitse pakkoa kuulua yhdistykseen, mutta yhdistyksen kuulumatta jäämisestä seuraa luvan epääminen eli negatiivinen seuraus ja ehdotusta on sen vuoksi arvioitava perustuslain (731/1999) 13 §:n yhdistymisvapautta koskevan sääntelyn valossa. Perustuslakivaliokunta pitää ehdotetusta sääntelystä johtuvaa negatiivisen yhdistymisvapauden rajoitusta suhteellisen vähäisenä ja toteaa, että ampumaseuran jäsenyysvaatimuksella pyritään varmistamaan se, että luvansaajan harrastuksen intensiteetti perustelee luvan myöntämistä. Aseharrastuksen kanavoituminen ampumaseuroihin mahdollistaa lisäksi ampuma-aseiden käytön paremman valvonnan. Perustuslakivaliokunta katsoo, että sääntelylle on siten osoitettavissa hyväksyttävät perusteet. Perustuslakivaliokunta viittaa aikaisempaan tulkintakäytäntöönsä (PeVL 18/2010 vp) ja toteaa, että sääntelyn oikeasuhtaisuuden kannalta

merkityksellistä on, että vaatimus ampumaseuran jäsenyydestä on aikaisempaa merkittävästi rajatumpi. Perustuslakivaliokunnan kantana on, että ehdotettu sääntely ei siten muodostu ongelmalliseksi perustuslain 13 §:n kannalta. Sisäministeriö yhtyy perustuslakivaliokunnan kantaan.

2 § Ampuma-ase

Perustuslakivaliokunta toteaa, että ampuma-aselain 2 §:n 3 momenttiin ehdotetaan otettavaksi valtuus säätää ampuma-aseen hävittämisestä valtioneuvoston asetuksella. Ampuma-aseen hävittämistä koskevaa perussääntelyä ei ehdoteta otettavaksi lakiin. Perustuslakivaliokunta katsoo, että sääntelyä on perustuslain 80 §:stä johtuvista syistä välttämätöntä täydentää laintasoisin perussäännöksin ampuma-aseen hävittämisestä. Perustuslakivaliokunnan huomion johdosta ampuma-asetta koskevaan 2 §:ään ehdotetaan lisättäväksi lause, jonka mukaan ampuma-ase tai aseen osa hävitetään luovuttamalla se poliisille hävitettäväksi.

Muutosehdotukset 1. lakiehdotukseen

2 §

Ampuma-ase

Ampuma-aseella tarkoitetaan välinettä, jolla ruutikaasunpaineen, nallimassan räjähdyspaineen tai muun räjähdyspaineen avulla voidaan ampua luoteja, hauleja tai muita ammuksia taikka lamaannuttavia aineita.

Ampuma-aseeksi katsotaan myös sellainen esine, joka on suunniteltu paukkupatruunoiden laukaisemista varten, jollei sen muuttamista 1 momentin mukaiseksi ole teknisesti estetty. Sisäministeriön asetuksella säädetään teknisistä vaatimuksista muuttamisen estämiseksi. Ampuma-aseeksi katsotaan myös muu esine, joka muistuttaa ampuma-asetta ja joka rakenteensa tai valmistusmateriaalinsa puolesta on muutettavissa ampuma-aseeksi.

Ampuma-aseina ei pidetä seuraavia välineitä, jos ne eivät ole 1 momentin mukaisia eivätkä muunnettavissa sellaisiksi:

1) rakennustyössä käytettäviksi suunnitellut ja valmistetut naulaimet;

2) hengenpelastuksessa taikka, teknisessä tai teollisessa käyttötarkoituksessa käytettäviksi suunnitellut ja valmistetut välineet;

3) teurastukseen suunnitellut ja valmistetut välineet.

Ampuma-ase tai aseen osa hävitetään luovuttamalla se poliisille hävitettäväksi. Ampuma-aseen **ja aseen osan** hävittämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

2. lakiehdotus

Perustuslakivaliokunnan ponsi

Perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että ehdotetun vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain (556/2007) 20 a §:n perusteella ampumakoulutuksen sisältö määräytyisi valtioneuvoston asetuksella, jolla säädettäisiin 20 a §:n mukaan oikeastaan kaikista koulutuksen luonteen kannalta olennaisista seikoista, kuten ampumakoulutuksessa käytettävien ampuma-aseiden tyypeistä, toimintatavoista ja käytöstä sekä koulutettavien lukumäärästä ja koulutusohjelmasta. Koulutuksen sisällöstä käy ilmi esityksen perusteluista, että esityksessä ehdotetuilla muutoksilla mahdollistetaan se, että

Maanpuolustuskoulutusyhdistys voisi jatkossa hankkia erityisen vaarallisiksi ampuma-aseiksi luokiteltuja pitkiä itselataavia keskisytytteistä patruunaa ampuvia kertatuliaseita ja kapasiteetiltaan yli 10 patruunan latauslaitteen yhdistelmiä järjestääkseen sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena annettavaa ampumakoulutusta.

Edelleen kyseisen lausunnon mukaan sotilaallisia valmiuksia palvelevaa ampumakoulutusta koskevan laintasoisen sääntelyn perusteella epäselväksi jää myös sääntelyn suhde niihin rajoituksiin, joita perustuslakivaliokunta on asettanut vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen sisällölle (PeVL 52/2006 vp). Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antaman ampumakoulutuksen sisältöä, laajuutta ja sen puitteita tulee sekä tarkoituksenmukaisuusedellytyksen täyttymisen että merkittävän julkisen vallan käytön rajauksen vuoksi rajata ja täsmentää laissa merkittävästi. Tällainen muutos on edellytys lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

20 a § Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämä sotilaallisia valmiuksia palveleva ampumakoulutus

Edellä mainitun lausunnon perusteella esitetään 20 a §:ää muutettavaksi seuraavasti. Pykälän 1 momenttiin esitetään lisättäväksi taisteluammuntojen järjestämistä koskeva kielto. Kyseinen nimenomaista kieltoa koskeva säännös täydentäisi hallituksen esityksen 2 momentissa olleita koulutusohjelman rajoja, jotka koskevat ammunnan toteuttamista yksilön ammuntana sekä ampumapaikkojen ja maalien osoittamista ennakolta. Pykälän 2 momentiksi esitetään otettavaksi luettelo Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ampumakoulutuksessa sallituista ampuma-asetyypeistä ja näiden toimintatavoista. Hallituksen esityksessä esitetty 2 momentti esitetään siirrettäväksi 3 momentiksi. Kyseistä momenttia muutettaisiin siten, että momenttiin otettaisiin säännökset ampumakoulutuksen sallituista ampumaetäisyyksistä sekä ammunnan johtajan johdossa ja ohjauksessa olevien henkilöiden enimmäismäärästä. Hallituksen esityksen 3 momentti esitetään siirrettäväksi 4 momentiksi ja momenttiin esitetään tehtäväksi tarkentava viittaus 2 momenttiin ja kieliasun selkeytys. Hallituksen esityksen 4 momentti esitetään siirrettäväksi 5 momentiksi ja momenttiin tarkennettaisiin, ettei sotilaallisia valmiuksia palvelevassa koulutuksessa saisi antaa muuta kuin koulutusohjelman mukaista ampumakoulutusta. Kyseinen muutos ainoastaan tarkentaisi ja selkeyttäisi hallituksen esityksessä ollutta momentin ensimmäistä lausetta. Edellä mainittujen muutosten perusteella esitetään pykälän 1 momentin asetuksenantovaltuudesta poistettavaksi tarpeettomaksi jäävät kohdat.

Edellä mainittujen muutosten katsotaan täyttävän perustuslakivaliokunnan ponnen vaatimukset ampumakoulutuksen sisällön, laajuuden ja sen puitteiden tarkentamisesta. Erityisesti valiokunnan painottamien ampumakoulutuksessa käytettävien ampuma-aseiden tyyppien, toimintatapojen, käytön sekä koulutettavien lukumäärän ja koulutusohjelman sääntelyn perusteista olisi edellä mainituilla lisäyksillä ja muutoksilla säädetty laintasoisesti.

Perustuslain 124 §:n tarkoituksenmukaisuusedellytyksen ja merkittävän julkisen vallan käyttöä koskevien tehtävien antamista koskevan kiellon vaatimusten täyttäminen

Ehdotettua sääntelyä on arvioitava vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 20 a §:n osalta perustuslain 124 §:n kannalta. Kyseisen pykälän mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle.

Tehtäessä perustuslain 124 §:n mukaista arviota, on syytä huomata, ettei Maanpuolustuskoulutusyhdistys ole yksityinen toimija, vaan lain nojalla perustettu julkisia hallintotehtäviä hoitava julkisoikeudellinen yhdistys, jolla on myös julkisten hallintotehtävien hoitamisen lisäksi yhdistysautonomian piiriin kuuluvaa vapaata yhdistystoimintaa.

Julkisena hallintotehtävänä annetun sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen sisällöstä ehdotetaan säädettäväksi pääasiallisesti lakiehdotuksen 20 a §:ssä. Erityisesti pykälän sisältämillä säännöksillä, jotka koskevat varsinaisen ampumasuorituksen toteuttamista, on rajattu yhdessä nyt esitetyn taisteluammuntoja koskevan nimenomaisen kiellon kanssa yksiselitteisesti Puolustusvoimissa taisteluammunnoiksi määritellyt ammunnat pois Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevasta ampumakoulutuksesta. Näiden laintasoisten rajoitusten lisäksi ampumakoulutuksen tulee perustua esitetyn 20 a §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella tarkemman säädettävään koulutusohjelmaan. Kyseinen koulutusohjelma on konkreettinen esitys niistä ammunnoista, joita tässä koulutuksessa on sallittua kouluttaa. Ampumakoulutuksen tarkemman sisällön säätämisellä valtioneuvoston asetuksena mahdollistetaan joustava Puolustusvoimien tarpeesta johtuva ampumaohjelmiston muokattavuus. Edelleen ammuntojen toteuttamisesta ja lain noudattamisesta kyseisten ammuntojen läpiviennissä vastaa ammunnan johtaja, johon sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Lisäksi ampumakoulutus tapahtuu Puolustusvoimien ja puolustusministeriön ohjauksessa ja valvonnassa.

Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältävien tehtävien antamista koskeva rajoitus

Arvioitaessa Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle annettavien julkisten hallintotehtävien rajoja perustuslain 124 §:n näkökulmasta, on syytä kiinnittää huomiota myös siihen, millaisen koulutuksen antaminen on sallittua voimassa olevan oikeuden näkökulmasta yksityisille toimijoille. Tältä osin esimerkiksi rekisteröityjen yhdistysten mahdollisuuksia antaa sotilaallisena pidettävää koulutusta, mukaan luettuna ampumakoulutus, rajoittaa rikoslain 13 luvun 4 §:n laitonta sotilaallista toimintaa koskeva kriminalisointi ja toisaalta yhdistyslain 4 §, joka koskee luvanvaraisia yhdistyksiä. Myös rikoslain 12 luvun 7 §:n turvallisuussalaisuuden paljastamista koskevalla kriminalisoinnilla voidaan nähdä olevan jossain määrin vaikutusta siihen, mitä koulutusta erityisesti Puolustusvoimien menetelmiä koskien yksityiset toimijat voivat antaa. Edelleen ampuma-aselainsäädännön ampuma-aseiden turvallista käsittelyä koskevat säännökset ja ampumaratojen johtosäännöt rajoittavat omalta osaltaan yksityistä ammunnan harjoittelua.

Rikoslain 13 luvun 4 §:n mukaan joka laittomasti perustaa, organisoi tai varustaa sotilaallisesti järjestäytyneen yhteenliittymän, jonka tarkoituksena on vaikuttaa valtiollisiin asioihin, toimii sellaisessa yhteenliittymässä johtavassa asemassa, taloudellisesti tai muutoin merkittävällä tavalla tukee sitä tai siinä toimeenpanee tai antaa sotilaallista koulutusta, on tuomittava laittomasta sotilaallisesta toiminnasta sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi. Kyseistä pykälää koskevan hallituksen esityksessä (HE 94/1993 vp., s. 72-74) on arvioitu kriminalisoinnin täyttävää menettelyä. Tällaisia tekotavan arviointia koskevia luonnehdintoja ovat muun muassa selkeät muodolliseen asemaan perustuvat käskyvaltasuhteet sekä yhteenliittymän harjaantuminen käyttämään kurinalaisesti aseita ja muita vakavan väkivallan käyttöön soveliaita välineitä taistelussa tai siihen rinnastettavissa tilanteissa. Rangaistavana ei kuitenkaan ole pidetty toimintaa esimerkiksi ampumaurheilua tai muuta sotilaallista merkitystä omaavaa urheilulajia harjoittavassa aatteellisessa yhdistyksessä, vaikka yhdistyksen järjestäytymisessä olisikin sotilasorganisaatiota muistuttavia piirteitä.

Rangaistavana on kuitenkin pidetty sotilaallisen koulutuksen toimeenpaneminen tai antaminen yhteenliittymässä. Sotilaallisella koulutuksella tarkoitetaan hallituksen esityksen mukaan harjaannuttamista joukko-osastoina käyttämään aseita ja muita vakavan väkivallan käyttöön soveliaita välineitä taistelussa tai siihen rinnastettavissa tilanteissa sekä muun sellaisen tiedon ja taidon välittämistä, joka on tarpeellista sotilastoiminnassa. Aseiden käytön opettaminen sinänsä esimerkiksi ampumaseurassa ei ole sotilaallista koulutusta eikä muidenkaan urheilulajien opettaminen, vaikka kyseisellä urheilulla saattaisikin olla sotilaallista merkitystä.

Kyseistä kriminalisointia koskevassa hallituksen esityksessä todetaan myös nimenomaisesti, että lainkohdan soveltaminen edellyttää, että harjoituksia järjestävä organisaatio on sotilaallisesti järjestäytynyt ja että sen tarkoituksena on vaikuttaa valtiollisiin asioihin.

Yhdistyslain 4 §:n mukaan yhdistystä, jonka toimintaan kuuluu harjoituttaminen ampuma-aseiden käyttöön ja joka ei ole yksinomaan metsästystä varten, ei saa perustaa ilman aluehallintoviraston lupaa.

Rikoslain 12 luvun 7 §:n mukaan joka oikeudettomasti julkistaa tai toiselle välittää, luovuttaa tai ilmaisee taikka tällaista tarkoitusta varten oikeudettomasti hankkii tiedon seikasta, joka Suomen ulkoisen turvallisuuden vuoksi on säädetty tai määrätty salassa pidettäväksi on tuomittava turvallisuussalaisuuden paljastamisesta vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi. Kyseinen kriminalisointi rajaa esimerkiksi rekisteröidyissä yhdistyksissä annettavaa maanpuolustuskoulutusta siten, ettei kyseisessä koulutuksessa voida kouluttaa sellaisia Puolustusvoimien menetelmiä, jotka ovat lain mukaan salassa pidettäviä. Tällä kriminalisoinnilla ei voida ampumakoulutuksen osalta nähdä olevan kovin suurta merkitystä.

Edellä mainituista lainkohdista voidaan päätellä, että rekisteröityjen yhdistysten alla annettava ampumatoiminta voi olla hyvinkin sotilaallista tai sotilaallisessa mielessä merkityksellistä, jos kyseinen yhdistys on saanut ampumatoiminnalleen aluehallintoviraston luvan, eikä sotilaallista koulutusta

anna sotilaallisesti järjestäytynyt yhteenliittymä, jonka tarkoituksena on pyrkiä vaikuttamaan valtiollisiin asioihin. Yksityisten antaman sotilaallisesti merkityksellisen ampumakoulutuksen rajoja voidaan pitää näin ollen verrattain väljinä.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen antaminen tapahtuu Puolustusvoimien ja puolustusministeriön ohjauksessa ja valvonnassa. Puolustusvoimista annetun lain 2 §:n 1 momentin 1 c kohdan mukaan Puolustusvoimien tehtävänä on Suomen sotilaallinen puolustaminen, johon kuuluu sotilaskoulutuksen antaminen. Näin ollen Puolustusvoimien puolustustehtävään kuuluvan sotilaskoulutuksen antaminen on selkeästi Puolustusvoimien julkinen hallintotehtävä. Puolustusvoimien ohjaukseen ja tarpeeseen perustuvaa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen järjestämistä voidaan pitää nimenomaan Puolustusvoimien määrittelemän koulutuksen järjestämisen näkökulmasta selkeästi julkisena hallintotehtävänä. Arvioitaessa sitä, miltä osin tällaista julkista hallintotehtävää voidaan pitää merkittävänä, tulee ottaa huomioon se, miltä osin yksityiset toimijat voivat antaa vastaavanlaista koulutusta.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen osalta tärkeä rajaus koskee joukon yhteistoiminnan kehittämistä ja taisteluammuntojen järjestämistä. Joukon yhteistoiminnan kehittäminen on voimassa olevassa vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa katsottu perustuslakivaliokunnan kannan mukaisesti kuuluvan sellaiseksi koulutustoiminnaksi, jota Puolustusvoimat voi antaa itse tai Maanpuolustuskoulutusyhdistys Puolustusvoimien tilauksesta. Voimassa olevan vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain mukaan taisteluammuntojen järjestäminen on kuulunut yksin Puolustusvoimille. Taisteluammunnoilla pyritään kouluttamaan erityisesti joukon tehokasta tulenkäyttöä haastavassa taistelutilanteessa. Taisteluammuntojen järjestäminen kuuluu myös jatkossa yksin Puolustusvoimien järjestämisvastuulle. Esitetyn 20 a §:n 1 momentin mukaan sotilaallisia valmiuksia palvelevassa koulutuksessa on kyse nimenomaan ja ainoastaan yksikön perusampumataidon kehittämisestä. Yksilön perusampumataidon kehittäminen on toimintaa, jota voivat edellä mainitut lainkohdat huomioiden järjestää myös yksityiset ampumaseurat. Näin ollen tällaisen perusampumataidon kouluttamisen, jonka koulutussisällöt määrittää valtioneuvosto Puolustusvoimien koulutustarpeet huomioiden, ei voida katsoa olevan merkittävän julkisen hallintotehtävän antamista muulle kuin viranomaiselle.

Tarkoituksenmukaisuusharkinta

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevassa koulutuksessa annettavan ampumakoulutuksen tarkoituksena on osaltaan täydentää Puolustusvoimien kertausharjoitusten vähäisen määrän aiheuttamaa koulutusvajetta kustannustehokkaasti. Esityksen tavoitteena on ollut, että erityisesti reserviläiset voisivat saada ajanmukaisiin oppeihin ja Puolustusvoimien menetelmiin perustuvaa lisäkoulutusta vähäisin lisäkustannuksin. Reserviläisten ampumataidon ylläpito ja kehittäminen tapahtuvat jo tällä hetkellä pääosin muualla, kuin Puolustusvoimien kertausharjoituksissa. Tällaista reserviläisten omaan aktiivisuuteen perustuvaa ammunnan harjoittelua ovat esimerkiksi erilaiset

urheiluammunnan muodot. Tällöin harjoittelu perustuu kyseisen kilpaurheilulajin sääntöihin ja menetelmiin, jotka voivat poiketa Puolustusvoimien menetelmistä. Tästä johtuen Puolustusvoimien menetelmiin perustuvan perusampumataidon kouluttamisen voidaan katsoa olevan tarkoituksenmukaista reserviläisten kouluttamisen näkökulmasta. Koulutusta saavien reserviläisten lisäksi koulutusta antavien reserviläisten osaamisen arvioidaan kasvavan kouluttajatehtävissä. Kustannusnäkökohtien, reserviläisten osaamisen hyödyntämisen ja kehittämisen näkökulmasta esitystä voidaan pitää tarkoituksenmukaisena.

Johtopäätökset

Sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen antamista koskeva julkinen hallintotehtävä on annettu lain nojalla ja sen keskeinen sisältö ilmenee laintasoisista säännöksistä. Lisäksi esitetyn sääntelyn ei voida arvioida merkitsevän perustuslain 124 §:ssä tarkoitettua merkittävän julkisen vallan käyttöä sisältävien tehtävien antamista valtion viranomaiskoneiston ulkopuolelle. Edelleen sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen antamista koskevan julkisen hallintotehtävän antamista voidaan pitää tarkoituksenmukaisena.

Edellä mainittujen muutosten ja perustelujen katsotaan täyttävän perustuslakivaliokunnan ponnen vaatimukset lain käsittelemiseksi tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Muutosehdotukset 2. lakiehdotukseen

20 a §

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämä sotilaallisia valmiuksia palveleva ampumakoulutus

Maanpuolustuskoulutusyhdistys voi sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena järjestää ampumakoulutusta, jossa kehitetään yksilön ampumataitoa ja turvallista aseenkäsittelytaitoa. **Taisteluammuntojen järjestäminen sotilaallisia valmiuksia palvelevassa ampumakoulutuksessa on kiellettyä.** Valtioneuvoston asetuksella säädetään ~~ampumakoulutuksessa käytettävien ampumaaseiden tyypeistä, toimintatavoista ja käytöstä, koulutettavien lukumäärästä koulutustapahtumassa,~~ asetyyppikohtaisista turvallista aseenkäsittely- ja ampumataitoa mittaavista ampumakokeista ja niiden hyväksyttävästä suorittamisesta sekä koulutusohjelmasta. Koulutuksessa on noudatettava voimassa olevia Puolustusvoimien ammuntojen järjestämistä koskevia ja ampumasuoritusten valvonnasta annettuja ohjesääntöjä, varomääräyksiä ja muita pysyväismääräyksiä.

Ampumakoulutuksessa saadaan käyttää ainoastaan ampuma-aselain (1/1998) 2 a §:ssä tarkoitettua tehokasta ilma-asetta sekä 6 §:n 2 momentin 1-6, 8 ja 10 kohdassa ja 9 §:n 1 momentin 5 b alakohdassa tarkoitettua ampuma-asetta, joka toimii ampuma-aselain 7 §:n 2 momentin 1-3 kohdassa tarkoitetulla toimintatavalla.

Ampumakoulutus tapahtuu 20 b §:n 1 momentissa tarkoitetun ammunnan johtajan läsnä ollessa, johdolla ja ohjauksessa yksilön ammuntana ammunnan johtajan ennalta osoittamilta ampumapaikoilta ennalta määriteltyihin maaleihin Puolustusvoimien ampuma-alueella tai ampumaradalla taikka ampumaratalain (763/2015) 3 §:n 1 momentissa tarkoitetulla ampumaradalla tai 2 momentissa tarkoitetussa ampumaurheilukeskuksessa.

Ampumakoulutuksessa ampuma-aselain 6 §:n 2 momentin 2 ja 3 sekä 9 §:n 1 momentin 5 b alakohdassa tarkoitetulla ampuma-aseella ampumaetäisyys ampujan ja maalin välillä saa olla korkeintaan yksi kilometri. Muilla 2 momentissa tarkoitetuilla ampuma-aseilla ampumaetäisyys ampumakoulutuksessa saa olla korkeintaan 150 metriä. Ammunnan johtaja saa antaa ampumakoulutusta enintään 30 henkilölle kerrallaan. Jos ammunta sisältää ampujan liikettä, saa ammunnan johtajan valvonnassa olla vain kaksi henkilöä kerrallaan.

Ampumakoulutuksessa käytetään Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen omistamia tai hallussa pitämiä ampuma-aseita. Koulutukseen osallistuva saa kuitenkin käyttää koulutuksessa omalla vastuullaan myös ~~**koulutusohjelman**~~**2 momentin** mukaista ampuma-asetta**, joka soveltuu koulutusohjelman mukaisiin ammuntoihin ja** jonka hallussapitoon hänellä on oikeus ampuma-aselain (1/1998) mukaan.

Ampumakoulutuksessa saadaan käyttää koulutusohjelman edellyttämällä tavalla ampuma-aseita. **Muun kuin koulutusohjelman mukaisten ammuntojen järjestäminen sotilaallisia valmiuksia palvelevassa koulutuksessa on kiellettyä.** Muita ampuma-aseita sekä erityisen vaarallisia ammuksia ei saa käyttää ampumakoulutuksessa.

3. lakiehdotus

Perustuslakivaliokunta ei lausunnossaan esittänyt huomioita 3. lakiehdotuksesta. Eduskunta on hyväksynyt 8.2.2019 hallituksen esityksessä HE 13/2018 vp sisältyvät lakiehdotukset puolustusvaliokunnan mietinnön (PuVM 3/2018 vp) mukaisena. Asevelvollisuuslain (1438/2007) 97 a §, johon hallituksen esityksessä 179/2018 vp on ehdotettu muutosta, kumotaan eduskunnan hyväksymien muutosten johdosta ja tietojen luovuttamisesta säädetään jatkossa laissa henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa.